

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи


Олексій Жильцов
“ 14 ” 11 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ:
ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО
МИСТЕЦТВА

для студентів 1 курсу

галузі знань **02 Культура і мистецтво**

спеціальності **024 Хореографія**

освітнього рівня **першого (бакалаврського)**

освітньо-професійної програми **024.00.01 Хореографія**



Київ - 2020

Розробники:

Тетяна Медвідь, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри хореографії;

Викладачі: Тетяна Медвідь, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри хореографії.

Анна Хмельова, викладач кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 31.08.2020 р. № 7

Завідувач кафедри  Володимир Грек

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01
Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 30.08. 2018 р.

Гарант освітньої професійної програми  Тетяна Медвідь

Робочу програму перевірено

Заступник директора



Алла Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90 год.
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	1
Обсяг кредитів	1
Обсяг годин, в тому числі:	30
Аудиторні	14
Модульний контроль	2
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	14
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Процес формування висококваліфікованих фахівців хореографічного мистецтва передбачає вивчення цілого ряду загальноосвітніх і професійних дисциплін, серед яких одне з провідних місць належить комплексній дисципліні «Історія мистецтв», одним зі змістових модулів якої є «Історія хореографічного мистецтва».

Центральне місце у комплексі підходів викладання курсу "Історія хореографічного мистецтва" є не тільки вивчення досягнень в області хореографії, а й суцільна концепція людини, духовний зміст її існування, який відображено засобами хореографії.

Курс „Історія хореографічного мистецтва" включає такі розділи "Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва від витоків до епохи

Романтизму", "Історія російського балетного мистецтва", "Історія українського хореографічного мистецтва", "Розвиток хореографії на сучасному етапі" і вивчає питання, пов'язані зі становленням та етапами розвитку хореографічного мистецтва.

Мета курсу – ознайомити студентів з історичними аспектами розвитку хореографічного мистецтва, сформувати в нього готовність та здатність до самостійного засвоєння історичного матеріалу та аналізу хореографічних творів.

На другому семестрі передбачено вивчення першого розділу: "Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва від витоків до епохи Романтизму".

Завдання курсу:

- *теоретичні* - вивчення загальних закономірностей та особливостей розвитку хореографічного мистецтва, його становлення та етапи розвитку;
- *практичні* - вивчення хореографічної діяльності видатних балетмейстерів Західної Європи в доби Відродження, Просвітництва та Романтизму.

У результаті вивчення дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес.

Фахові компетентності:

- Здатність усвідомлювати роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин;

- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва, усвідомлювати його як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної);
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах;
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції;
- Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» відбувається у формі лекційних занять, семінарських занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- Володіти знаннями в галузі історії мистецтв і використовувати їх з метою визначення виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту;
- Визначати хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрямки, стилі хореографії;

- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Визначати місце хореографії в системі міждисциплінарних зв'язків з метою ствердження національної самосвідомості та ідентичності;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійні
		Лекції	Практичні	Семінарі	
I. Змістовий модуль. Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва від витоків до епохи Романтизму.					
Тема 1. Становлення і розквіт хореографічного мистецтва. Давній Світ.	4	2		-	2
Тема 2. Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя.	4	-		2	2
Тема 3. Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження.	4	2		-	2
Тема 4. Творчість Ж. Новера, Ж. Доберваля, С. Вігано, К. Блазіса.	4	-		2	2
Тема 5. Західноєвропейський балетний театр XVIII століття.	4	2		-	2
Тема 6. Балетний преромантизм.	4	-		2	2
Тема 7. Два крила балетного романтизму. Видатні балетмейстери та виконавці епохи Романтизму.	4	2		-	2
Модульний контроль	2				
Разом:	30	8		6	14

5. Програма навчальної дисципліни

I. Змістовий модуль

Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва від витоків до епохи Романтизму.

Тема 1: Становлення і розквіт хореографічного мистецтва. Давній світ.

Лекційний модуль:

План:

1. Танцювальна культура Давньої Греції та Риму.
2. Танець в Давній Індії.
3. Значення танцю в Давньому Китаї.
4. Танцювальна культура Єгипту.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Ранні форми танцю. Давньоєгипетський танець.»

Тема 2: Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя.

Семінарський модуль:

План:

1. Вплив язичницьких традицій на християнство.
2. Свято блазнів.
3. Релігійні містерії Середньовіччя.
4. Народний танець у Середньовічній Європі.
5. Поява світських танців – басданси.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Балетне мистецтво Візантії».

Тема 3: Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження.

Лекційний модуль:

План:

1. Загальна характеристика хореографічного мистецтва епохи Відродження.

2. Значення карнавалів у розвитку хореографічного мистецтва.
3. Жанрова палітра танцювального мистецтва епохи Відродження.
4. Жонглери – перші професійні танцівники.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Західноєвропейські балетні школи епохи Відродження».

Тема 4: Творчість Ж. Новера, Ж. Доберваля, С. Вігано, К. Блазіса.

Семінарський модуль:

План:

1. Ж.Ж. Новер – великий реформатор балету.
2. Естетичні принципи комедійних балетів Ж. Доберваля.
3. Творчість С. Вігано.
4. К.Блазіс – італійський артист, теоретик танцю і балету.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Теоретична спадщина Ж.Ж. Новера: «Листи про танець»».

Тема 5: Західноєвропейський балетний театр XVIII століття.

Лекційний модуль:

План:

1. Визначальні риси епохи Класицизму.
2. Загальна характеристика хореографічного мистецтва поч. XVIII ст.
3. Дж. Уівер – засновник сюжетно-дієвого балету.
4. Балетмейстер Ф. Хільфердінг.
5. Творчість Г. Анджоліні.
6. Танцівниця М. Камарго.
7. Реформи М. Салле.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Великі французькі балетмейстери XIX – поч. XX ст.».

Тема 6: Балетний преромантизм.

Семінарський модуль:

План:

1. Італійська хореодрама.
2. Творчі традиції П'єра Гарделя.
3. Зірки Паризької опери.
4. Лондонський балет.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Видатні танцівники балету преромантизму».

Тема 7: Два крила балетного романтизму. Видатні балетмейстери та виконавці епохи Романтизму.

Лекційний модуль:

План:

1. Творчість Філіпо і Марії Тальйоні.
2. Датський балетний театр епохи романтизму.
3. Творчість Жюля Перро.
4. Педагогічні здобутки А.Бурнонвілля.
5. Видатні балерини епохи романтизму.
6. Криза балетного мистецтва.
7. Західноєвропейський балетний театр в II пол. XIX ст.

Модуль самостійної роботи: зробити конспект з теми: «Видатні танцівники західноєвропейського балетного театру другої половини XIX ст.».

Критерії оцінювання до семінарських занять

10 балів - Студент сформулював чітку та розгорнуту відповідь на задане питання, у повному обсязі володіє матеріалом даної теми. Логічно, з дотриманням відповідної структури створив реферат/презентацію/конспект. Впевнено аналізує та систематизує набуті знання, наводить приклади.

9-8 балів- Студент володіє матеріалом у повному обсязі, надає чітку та розгорнуту відповідь на питання. Створює реферат/презентацію/конспект логічно, проте допускає технічні помилки при виконанні завдання. Аналізує та систематизує набуті знання.

7-6 балів - Студент володіє матеріалом даної теми, проте не в повному обсязі. Відповідь на питання формулює не чітко. При створенні реферату/презентації/конспекту порушена структура відповіді. Невпевнено аналізує набуті знання.

5-4 балів - Студент поверхнево володіє теоретичним матеріалом. Відповідь стисла та нелогічна. Реферат/презентація/конспект не мають чіткої структури. У тексті допущено багато технічних помилок. Студент не може проаналізувати та систематизувати набуті знання.

2-3 бали - Студент вибірково знається на заданій темі. Підготував стислу та поверхневу відповідь. Не зміг створити презентацію/реферат/конспект згідно вимогам. Не може дати відповідь на запитання викладача.

1 бал- Студент не знає теоретичного матеріалу.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Модуль1	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	4	4
2.	Відвідування практичних занять	1	-	-
3.	Робота на практичних заняттях	10	-	-
4.	Відвідування семінарських занять	1	3	3
5.	Робота на семінарських заняттях	10	3	30
6.	Виконання самостійної роботи	5	7	35
7.	Виконання модульної роботи	25	1	25
	Разом			97
	Розрахунок коефіцієнта: $97 / 100 = 0,97$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва від витоків до епохи Романтизму.		

Становлення і розквіт хореографічного мистецтва. Давній Світ.	зробити конспект з теми: «Ранні форми танцю. Давньоєгипетський танець»	5
Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя.	зробити конспект з теми: «Балетне мистецтво Візантії»	5
Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження.	зробити конспект з теми: «Західноєвропейські балетні школи епохи Візантії»	5
Творчість Ж. Новера, Ж. Доберваля, С. Вігано, К. Блазіса.	зробити конспект з теми: «Теоретична спадщина Ж.Ж. Новера: «Листи про танець»».	5
Західноєвропейський балетний театр XVIII століття.	зробити конспект з теми: «Великі французькі балетмейстери XIX – поч. XX ст.»	5
Балетний преромантизм.	зробити конспект з теми: «Видатні танцівники балету пре романтизму».	5
Два крила балетного романтизму. Видатні балетмейстери та виконавці епохи Романтизму.	зробити конспект з теми: «Видатні танцівники західноєвропейського балетного театру другої половини XIX ст.»	5
<i>Разом: 14 год.</i>	<i>Разом: 35 балів.</i>	

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

5 балів- студент повністю виконав завдання самостійної роботи. Виконане завдання відповідає вимогам та має чітку та цілісну структуру.

4 бали – завдання ,що винесене на самостійне опрацювання виконане повністю, проте має незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Визначає помилки, та чітко формує причині наслідки.

3 бали- завдання самостійної роботи виконане на середньому рівні. Відслідковуються помилки, які впливають на загальне сприйняття виконаного завдання.

2 бали- студент знає завдання самостійної роботи, проте не демонструє його практичну чи не знає його теоретичну частину.

1 бал- Студент не виконав завдання самостійної роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота №1

Форма: усне опитування. Максимальна кількість балів 25.

Питання:

1. Хореографічне мистецтво доби Відродження.
2. Розвиток балетного мистецтва в XVII ст.
3. Жан Жорж Новер – реформатор хореографічного мистецтва.
4. Хореографічне мистецтво в добу Просвітництва.
5. Виникнення перших балетних вистав.
6. Карло Блазіс - італійський артист, балетмейстер, педагог, теоретик танцю і балету.
7. Балетмейстер П.Бошан.
8. Комедії-балети Ж.Б.Мольєра.
9. Криза балетного романтизму.
10. Видатні балерини – М.Тальйоні, К.Грізі, Ф.Ельслер, Ф.Черріто, Л.Гран.
11. Творчість Філіпо і Марії Тальйоні.

Критерії оцінювання МК №1

Питання оцінюється:

25 балів – Студент володіє теоретичним матеріалом в повному обсязі, вміє аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях, навести приклади.

20 балів – Студент володіє теоретичним матеріалом, але не в повному обсязі, вміє аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях, навести приклади.

10 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, може дати повну і логічну відповідь, але йому бракує власних висновків.

0 – Студент не відповів на запитання.

6.3 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік. Залік - практичний показ вивченого матеріалу, оцінювання виконаного завдання відповідно до критеріїв оцінювання практичного заняття (11 балів).

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Разом: 30 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 6 год., самостійна робота – 14 год., модульний контроль – 2 год.

Модулі	<u>I. Змістовий модуль.</u>						
Назва модуля	Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва від витоків до епохи Романтизму						
Кількість балів за модуль	97 балів						
	<i>Тема 1</i>	<i>Тема 2</i>	<i>Тема 3</i>	<i>Тема 4</i>	<i>Тема 5</i>	<i>Тема 6</i>	<i>Тема 7</i>
Лекційні заняття	Становлення і розквіт хореографічного мистецтва. Давній світ <i>(відвідування – 1 бал)</i>		Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження <i>(відвідування – 1 бал)</i>		Західноєвропейський балетний театр XVIII століття. <i>(відвідування – 1 бал)</i>		Два крила балетного романтизму. Видатні балетмейстери та виконавці епохи Романтизму. <i>(відвідування – 1 бал)</i>
Семінарські заняття		Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>		Творчість Ж. Новера, Ж. Доберваля, С. Вігано, К. Блазіса <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>		Балетний преромантизм. <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>	
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 <i>(25 балів)</i>						

7. Рекомендовані джерела.

Основна:

1. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. - Л., 1979
2. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца. - Москва: Просвещение, 1985
3. Худеков С.Н. История танцев. - Москва, 1984
4. Энциклопедии: «Балет» М., 1981. «Русский балет». – М. 1997
5. Арбо, Т. Оркезография [Текст] : трактат об искусстве танца Франции XVI века : учебное пособие / Т. Арбо ; пер. с фр. Н. В. Юдалевич. - Санкт-Петербург : Лань : Планета музыки, 2013. - 256 с. + 24 с. Ил.

Додаткова:

1. Бернадська, Д. П. Вступ до спеціальності: хореографія. Модуль 2: навч. посіб. / Д. П. Бернадська. – К.: Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 84 с.
2. Блазис, К. Танцы вообще: Балетные знаменитости и национальные танцы [Текст] / К. Блазис. – 2-е изд. – Санкт-Петербург: Лань, 2008. – 352 с.
3. Блок, Л. Д. Классический танец: История и современность / Вступ. Ст. В.М. Гаевского. / Л.Блок. – М.: Искусство, 1987. – 556 с.: ил.
4. Васильева-Рождественская, М. В. Историко-бытовой танец [Текст] : учебное пособие / М. В. Васильева-Рождественская. - 2-е изд.пересмотренное. - М. : Искусство, 1987. - 382с.
- 5.Вашкевич, Н. Н. История хореографии всех веков и народов [Текст] / Н. Н. Вашкевич. – Санкт-Петербург: Лань, 2009. – 192 с.
6. Еремина-Соленикова, Е. В. Старинные бальные танцы. Новое время / Е. В. Еремина-Соленикова. - СПб. [и др.]: Лань: Планета музыки, 2010. – 251с.
7. Ивановский, И. П. Бальный танец XVI-XIX вв. / И.П.Ивановский . — Л.-М.: Искусство — 1948 г.
8. Красовская, В. М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. От истоков до середины XVIII века [Текст] / В. М. Красовская. – Санкт-Петербург: Лань, 2009. – 367 с.